Dosarul nr.4r-2226/24
Nr. PIGD 4-23109654-02-4r-24052024
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Natalia Patrașcu

D E C I Z I E

20 ianuarie 2026 *****
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan
Judecătorii: Denis Băbălău
Vladislav Schibin

Judecînd în ordine de recurs, recursul avocatului Alexei Croitor în interesele petiționarului Frunză Ion declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 ianuarie 2024, prin care contestaţia depusă de petiţionarul Ion Frunză împotriva încheierii asupra examinării materialului R II cu nr. 5798 din 22 mai 2023, emise la data de 29 mai 2023, emisă de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ciocana a DP *****, Veronica Zaharco, s-a respins ca fiind inadmisibilă.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, 24 mai 2024-20 ianuarie 2026.

A C O N S T A T A T:

1. La 22 mai 2023, Frunză Ion a depus o sesizare în cadrul IP Ciocana, cu privire la pretinsele acţiuni ilegale, ale cet. Bîcos Ana, solicitînd atragerea la răspundere contravenţionale a acesteia din motiv că ultima prin plîngerea depusă la poliţie, l-a calomniat, invînuindu-l de sustragere a unei perechi de cercei din aur la data de 21 octombrie 2022 (f.d. 7 material contravenţional).
2. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 ianuarie 2024, contestaţia depusă de petiţionarul Ion Frunză împotriva încheierii asupra examinării materialului R II cu nr. 5798 din 22 mai 2023, emise la data de 29 mai 2023, emisă de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ciocana a DP *****, Veronica Zaharco, s-a respins ca fiind inadmisibilă.
3. Nefiind de acord cu hotărîrea, avocatul Alexei Croitor în interesele petiționarului Frunză Ion a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și remiterea cauzei la rejudecare.
4. În motivarea recursului s-a invocat că analizând situaţia dc fapt a cauzelor Zilibcrberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 şi Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste speţe predomină elementele care sugerează că a

fost vorba de acuzaţii penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 §2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

5. Conform art.455 alin.(l) şi (3) din Codul contravenţional, şedinţa de judecată a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor. Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei legal citate, fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.
6. Domeniul contravenţional a fost asimilat „acuzaţiilor în materie penală", în înţelesul art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (cauzele Zilibergerg contra Moldovei, 01.02.2005, §35; Anghel contra României, 04.10.2007, §52). Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil. Contradictorialitatea procesului presupune posibilitatea părţilor în proces civil sau penal de a cunoaşte toate probele sau observaţiile anexate la dosar şi de a le comenta.
7. Prin urmare, din materialele cauzei rezultă că instanţa de fond a examinat cauza în lipsa contestatarului, examinând cauza eronat în procedură scrisă, nefiind respectată procedura de examinare a unei cauze într-o asemenea procedură, fără înştiinţarea legală a petiţionarei despre emiterea comunicatului cu privire la examinarea cauzei în procedură scrisă, în aşa mod, încălcând dreptul părţii la un proces echitabil şi dreptul de a-şi susţine poziţia.
8. Astfel, Frunză Ion nu a avut posibilitatea de a se prezenta probe în susţinerea poziţiei sale, dc a solicita audierea unor martori, de a înainta obiecţii şi de a se bucura de toate celelalte drepturi garantate de art.6 din Convenţie.
9. Potrivit art.382 alin.(2) şi (3) din Codul contravenţional, citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Citarea se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective.
10. Examinarea cauzei în lipsa participanţilor nu reprezintă altceva decât încălcarea principiilor contradictorialităţii, egalităţii şi disponibilităţii părţilor de drepturile procesuale, deoarece pune din start într-o poziţie defavorabilă partea absentă.
11. Aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanţei de recurs să examineze cauza contravenţională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare. Astfel, la rejudecarea cauzei, instanţa dc fond trebuie să ţină cont de

cerinţele art.458 Cod contravenţional, care prevede că instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, precum şi alte circumstanţe care au importanţă pentru examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

12. Prin examinarea cauzei în lipsa lui Frunza Ion nu i-a fost respectat dreptul la un proces echitabil, care implică participarea la examinarea cazuzei înprivinţa sa, asigurarea dreptului la apărarea şi egalitatea armelor cu agentul constatator. Garanţiile oferite de art.6 CEDO care prevede: Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în tennen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.
13. Dreptul persoanei învinuite de a participa la şedinţa de judecată decurge din obiectul şi scopul art. 6 din Convenţie în ansamblul său (Zana împotriva Turciei (MC), pct. 68; Moimell şi Morris împotriva Regatului Unit, pct. 58). Strâns legat de acest drept, art. 6 § 3 lit. c) permite persoanei să se apere singur. Prin urmare, nu contravine, în principiu, cerinţelor art. 6 dreptul la un proces echitabil (latura penală) învinuitului să se reprezinte singur, cu excepţia cazurilor în care interesele justiţiei impun altfel (Galstyan împotriva Armeniei, pct. 91).
14. Aşadar, instanţele interne au dreptul să considere că interesele justiţiei impun desemnarea din oficiu a unui avocat (Croissant împotriva Germaniei, pct. 27; Lagerblom împotriva Suediei, pct. 50). Este vorba despre o măsură de protejare a inculpatului, care are ca scop să asigure apărarea corespunzătoare a intereselor acestuia (Correia de Matos împotriva Portugaliei).
15. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul avocatului Alexei Croitor în interesele petiționarului Frunză Ion, urmează a fi admis, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 ianuarie 2024, urmînd a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare.
16. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
17. Art. V alin.(2) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală şi a Codului contravenţional) nr. 245 din 31.07.2023 (în vigoare 22.08.2023), pledează că la data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenţionale pentru

care au fost stabilite data şedinţei de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

18. Astfel, cu respectarea prevederilor legale menționate supra, avînd în vedere că ședința de judecată a fost stabilită după intrarea în vigoare a legii nr. 245 din 31.07.2023, Colegiul va dispune examinarea cauzei lipsa participanților la proces.
19. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul Penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.
20. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale”.
21. Colegiul constată că la 22 mai 2023, Frunză Ion a depus o sesizare în cadrul IP Ciocana, cu privire la pretinsele acţiuni ilegale, ale cet. Bîcos Ana, solicitînd atragerea la răspundere contravenţionale a acesteia din motiv că ultima prin plîngerea depusă la poliţie, l-a calomniat, invînuindu-l de sustragere a unei perechi de cercei din aur la data de 21 octombrie 2022 (f.d. 7 material contravenţional).
22. Iar, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 ianuarie 2024, contestaţia depusă de petiţionarul Ion Frunză împotriva încheierii asupra examinării materialului R II cu nr. 5798 din 22 mai 2023, emise la data de 29 mai 2023, emisă de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ciocana a DP *****, Veronica Zaharco, s-a respins ca fiind inadmisibilă.
23. În continuare, Colegiul examinînd materialele cauzei consideră soluția prime instanțe este pripită.
24. În materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din

01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

25. În aceste circumstanțe, instanța de recurs relevă că instanța de fond nejustificat a dispus examinarea cauzei în lipsa contravenientului.
26. Conform art. 455 din Codul contravențional, şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Prezenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravenţională, la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale este obligatorie. Absenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citaţi în conformitate cu legislaţia, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţarea prealabilă a instanţei, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale şi permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanţa de judecată, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală. (2^1) Dacă pe parcursul judecării cauzei contravenţionale se constată că agentul constatator este în imposibilitate de a participa în continuare la şedinţă, el poate fi înlocuit cu un alt agent constatator, fără reluarea judecării cauzei contravenţionale de la început. Agentului care a intervenit în proces instanţa îi oferă timp suficient pentru a lua cunoştinţă de materialele cauzei contravenţionale, inclusiv de cele cercetate în instanţă, şi pentru a se pregăti de participarea de mai departe la procesul contravenţional. Agentul are dreptul să solicite repetarea unor acţiuni procesuale deja efectuate în şedinţă în lipsa lui dacă are de concretizat circumstanţe suplimentare. (2^2) Înlocuirea agentului constatator se dispune de conducătorul autorităţii publice în care activează agentul constatator. (3) Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale. (4) Participarea făptuitorului reţinut este obligatorie. Aducerea lui este asigurată de poliţie. (5) În cazul în care se solicită aplicarea sancţiunii arestului contravenţional, participarea făptuitorului la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale este obligatorie. Neprezentarea cu rea-voinţă a făptuitorului permite aplicarea sancţiunii arestului contravenţional în absenţa acestuia.
27. Colegiul indică că instanța nu putea să rețină inadmisibilitatea contestației în lipsa petiționarului, dar și a avocatului acestuia.
28. Cu referire la materialele cauzei Colegiul menționează că deși instanța de fond enunță că a respectat procedura de citare, materialele cauzei indică contrariul, or citația remisă în adresa petiționarului nu a fost recepționată, mai mult, deși drepturile și interesele petiționarului sunt apărate de avocatul Alexei Croitor, la materialele cauzei fiind anexată copia mandatului avocațional, instanța de recurs reține că prima instanța nu a remis în adresa avocatului careva înștiințări, citații.

29. Aferent stărilor de fapt constatate mai sus Colegiul atestă premise de a condiera că a fost încălcat dreptul participanților la proces de a se expune vis-a-vis de contestația în speță, de a prezenta probe, argumente, etc., iar ca efect în speță a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, or petiționarul a fost privat de dreptul la apărare, totodată, aceste circumstanțe denotă încălcarea principiului contradictorialității.
30. CEDO, în speța Luka contra României a evidenţiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].
31. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.
32. Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția.
33. Nepronunţarea instanţei asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanţa de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanţa de recurs nu poate fi satisfăcută cerinţa părţii de a administra noi probe.
34. În această ordine de idei, Colegiul Penal conchide, că argumentele invocate în recurs, şi-au găsit confirmare pe parcursul examinării cauzei în instanţa de recurs, motiv pentru care acesta urmează a fi admis, cu casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 ianuarie 2024 și remiterea cauzei la rejudecare.
35. Conducîndu-se de prevederile art. 441 alin. (1), lit. a), art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E:

A admite recursul avocatului Alexei Croitor în interesele petiționarului Frunză Ion.

A casa hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25 ianuarie 2024, prin care contestaţia depusă de petiţionarul Ion Frunză împotriva încheierii asupra examinării materialului R II cu nr. 5798 din 22 mai 2023, emise la data de 29 mai 2023, emisă de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ciocana a DP *****, Veronica Zaharco, s-a respins ca fiind inadmisibilă și a remite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Cecan

Judecătorii Denis Băbălău

Vladislav Schibin